

NETWERKGEDACHTE ESSENTIEEL VOOR GOED ONDERZOEK

tekst: Arie Verhoef

 **‘Mijn persoonlijke kernwaarde – dienstbaar zijn aan de wereld – matcht mooi met de ambitie van De Haagse Hogeschool: jonge mensen vormen door onderwijs en onderzoek. En dat in relatie tot kwaliteit en netwerken.’** Leonard Geluk is sinds 1 april 2014 de nieuwe voorzitter van het College van Bestuur. Over de toekomst van het onderzoek aan De Haagse wisselt hij van gedachten met Ineke van der Meule, directeur van het Centrum voor Lectoraten en Onderzoek: **‘Om te kunnen vormen, moeten we samen met de docenten en studenten onderzoekend op weg willen gaan.’**

Geluk neemt veel maatschappelijke ervaring met zich mee. Dienstbaarheid kleurt die ervaring. ‘Een school is er niet voor zichzelf, maar voor de student en de samenleving. Hoe geef je die dienstbaarheid vorm in een wereld die heel snel verandert? Hoe haal je die versnelling op een goede manier je school binnen? Wat kan ons onderzoek betekenen voor deze enorme behoefte aan kennisontwikkeling en voor deze maatschappelijke veranderingen?’

Perspectief

Leonard Geluk ziet de ontwikkeling van kennis als een vrucht van interactie tussen onderzoek, onderwijs, maatschappelijke instelling en bedrijfsleven. ‘Wat in die interactie gebeurt, moet weer terug het hoger beroeps-onderwijs in. We kunnen alleen maar een goede school zijn in interactie met bedrijven en instellingen, vanuit het perspectief van de ontwikkelingen die gaan komen. Neem de jonge verpleegkundige die bij ons afstudeert. Onze verantwoordelijkheid gaat verder dan haar eerste job. Ons onderzoek en onderwijs moeten haar baggage meegeven voor de rest van haar leven.’

‘Als onderdeel van die baggage,’ zo haakt Ineke van der Meule in, ‘moeten onze studenten leren hoe ze zich verantwoordelijk kunnen

voelen voor ontwikkelingen in hun beroep. Daarvoor is het nodig dat onze docenten kennis overdragen. Maar minstens even belangrijk is het dat docenten een leeromgeving creëren waarin de student de dialoog aan kan gaan, leert om te gaan met conflicten, leert wat de essentie van zijn beroep is en hoe die verandert. Om dat te kunnen, moeten onze studenten weten waar hun grenzen liggen en wat hun normen en waarden zijn.’

Beiden constateren met veel genoegen, dat hbo-onderzoek de interactie tussen docent en student verandert. Van der Meule: ‘De vraag is heel relevant hoe ons onderzoek tot meer betrokkenheid bij de docenten leidt bij ontwikkelingen op hun vakgebied en welke effecten dat heeft op hun onderwijs en daarmee op de studenten.’ Leonard Geluk maakt het concreet: ‘Hoe weeg je af of duurzame voedselproductie even veel aandacht verdient in ons onderzoek als de technologisering in de gezondheidszorg? Die afwegingen kan een hogeschool als de onze alleen maar maken als zij met haar onderzoek verbonden is aan de samenleving.’ ‘En die verbinding,’ voegt Ineke van der Meule toe, ‘krijgt in ons onderzoek multidisciplinair gestalte, over de grenzen van werkvelden heen. Dat is mede de kracht van het lectoraat.’

"EEN SCHOOL IS
ER NIET VOOR
ZICHZELF, MAAR
VOOR DE
STUDENT EN DE
SAMENLEVING"



Netwerk essentieel

De Haagse Hogeschool profileert zich op drie kansrijke ontwikkelingen in de maatschappij: technologie voor gezondheid, ondernemerschap en innovatie in een tijdperk van globalisering en goed bestuur voor een veilige wereld. CvB-voorzitter Geluk wil om de paar jaar kijken of de hogeschool daarmee nog adequaat is aangesloten op de maatschappij. 'Daarbij ligt de focus net voorbij het hier en nu, op de middellange termijn. Het is voor de Haagse regio cruciaal om de kenniscirculatie tussen hogeschool, bedrijven en instellingen continu te versterken. Daarvoor moet je wel de juiste netwerken leggen en die weten te behouden.'

Kwaliteit van onderwijs is in de optiek van Leonard Geluk onmogelijk te definiëren zonder de netwerkgedachte. 'Neem maar weer die verpleegkundige. Je kunt als school geen goede verpleegkundige opleiden zonder interactie met de ziekenhuizen, de verzorgingshuizen en de thuiszorg in deze regio. Het kan niet meer zo zijn, dat onze kwaliteitsagenda getypeerd wordt door een curriculum dat al twintig jaar onveranderd is gebleven. Nee, het is steeds weer zoeken naar actualisering van kennis via het netwerk om zo het onderwijs beter te maken. Onderzoek

moet de verfrissing brengen die nodig is om ons wakker te houden in de kennisoverdracht en de vorming van onze studenten.'

Die netwerkgedachte gaat over nationale en culturele grenzen heen. Van der Meule: 'De Haagse regio heeft een internationaal karakter. Als jonge professional zul je om moeten kunnen gaan met andere culturen. Daarvoor heb je internationale competenties nodig. Daarmee kan die verpleegkundige ook aan de slag in een vluchtelingenkamp ergens op deze wereld.'

Prachtige uitdaging

Een van de waarden die Leonard Geluk hoog wil houden, is wereldburgerschap. Een containerbegrip dat opnieuw inhoud moet krijgen. 'Het is waar dat wereldburgerschap al acht jaar in het instellingsplan van de hogeschool staat. De een relateert het aan respect en diversiteit; de ander aan internationale competenties. Als we wereldburgerschap heel belangrijk vinden in termen van vorming of Bildung, wat willen we onze studenten dan meegeven? Hoe moeten we ons onderzoeken en onderwijs daarop aanpassen? Wat betekent dat voor de interactie tussen docent en student? Wat voor ons curriculum en onze organisatie? Ik wil toe naar een eigen identiteit

"HET MOET ONS EROM GAAN PRACHTIGE PROFESSIONALS AF TE LEVEREN AAN EEN MAATSCHAPPIJ DIE INGEWIKKELD IN ELKAAR ZIT"

van De Haagse inzake het wereldburgerschap, maar dan wel zo dat iedereen daar ook daadwerkelijk wat van merkt. Hoe die identiteit eruit moet zien, wordt in gesprek met docenten, studenten en lectoren bepaald.'

Den Haag is onderdeel van een gedifferentieerde metropoolregio met veel maatschappelijke en economische vraagstukken. Liggen die ook op het bordje van Leonard Geluk als bestuurder van deze hogeschool?

'Eerder op mijn bordje dan op dat van lokale, provinciale of landelijke politici. Je ziet dat de buurt, de kerk en het gezin onderhevig zijn aan erosie. Dat waren de plekken waar vroeger waarden werden overgedragen. De hogeschool is hierin een steeds belangrijker speler geworden. Wij zijn er ook voor de persoonlijke ontwikkeling van die ene student. Alle issues die spelen in de samenleving – ontwikkelachterstand, eerste- en tweedegeratieproblematiek – hebben we op school. Daar hebben we dus ook een verantwoordelijkheid in. Veel praktischer dan welke minister, Kamerlid of gemeentebestuurder daaraan invulling zou kunnen geven.'

Van der Meule schetst het doel van dit alles: 'Het moet ons erom gaan prachtige profes-

sionals af te leveren aan een maatschappij die ingewikkeld in elkaar zit. Zij moeten op dat moment stevig genoeg in hun schoenen staan om in die complexe samenleving te kunnen functioneren en hun verantwoordelijkheid te kunnen en willen nemen. Dat is de uitdaging voor ons onderzoek de komende jaren.'

Nieuwe bezems vegen schoon, is het spreekwoord. Leonard Geluk relativeert: 'Het gaat niet om mij; ik sta hier in een lange reeks van bestuurders. Na mij zullen weer anderen komen. Waar het om gaat is, dat wij als goede hbo-instelling scherp blijven en niet verslappen. In die opgave past geen gestolde kennis, geen stilstand. Wij moeten blijven aanhaken bij de belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen.'

Tussen maatschappelijke ontwikkelingen en het onderzoek aan De Haagse Hogeschool is geen sprake van eenrichtingsverkeer. Eerder van een wisselwerking, constateert Ineke van der Meule: 'Enerzijds haakt de onderzoeker aan bij die ontwikkelingen. Anderzijds geeft ons onderzoek ook sturing aan die ontwikkelingen. Dat houdt niet op. Daarom blijft onderzoek in het hbo ook in de toekomst van belang.' ■